OCAK / MAYIS 2004 / SAYI 5 BURSA İMAM HATİP LİSELERİ MEZUNLARI VE MENSUPLARI DERNEĞİ YAYIN ORGANI

NİLÜFER BİHMED

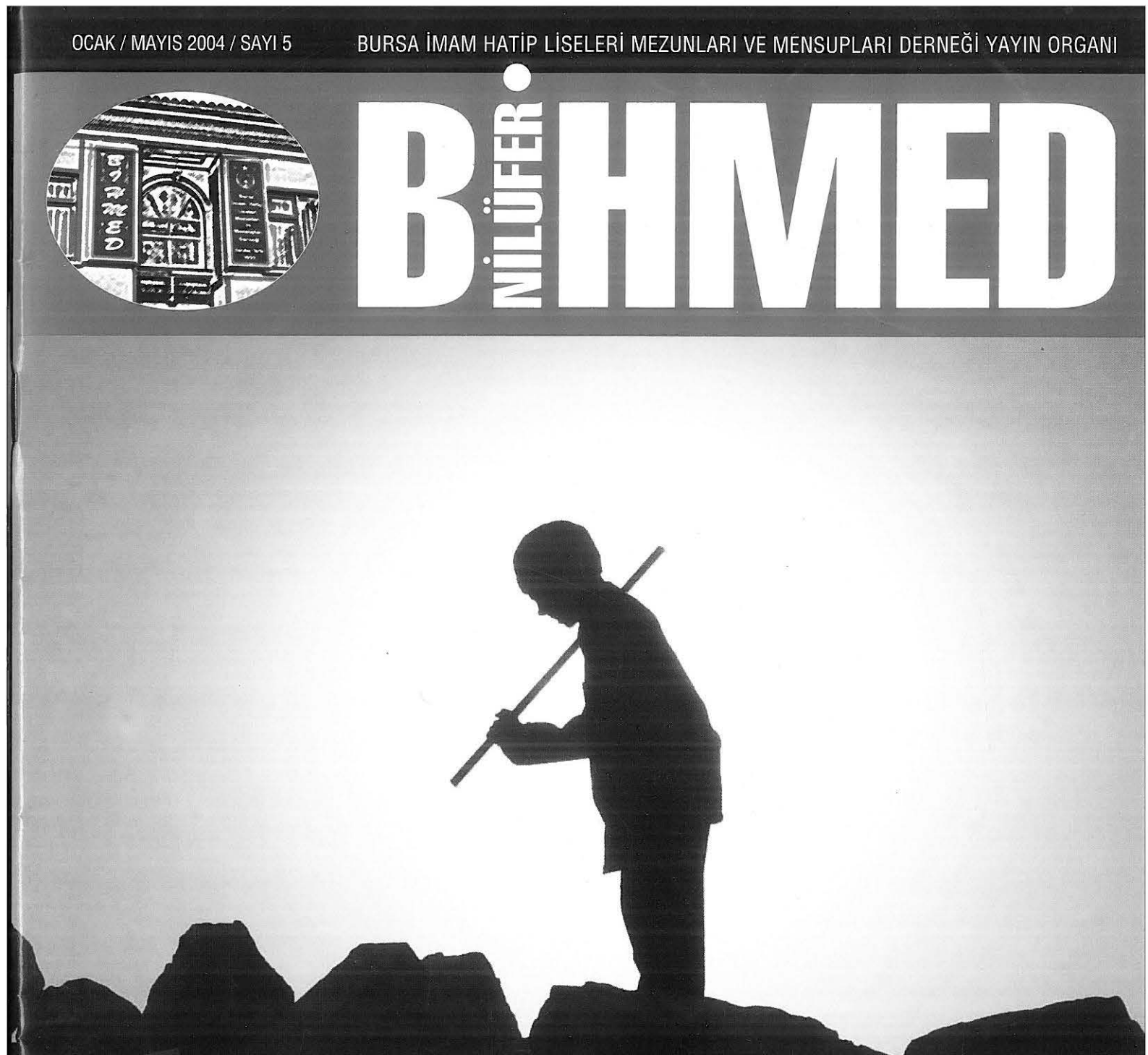

Bayramınız mübarek olsun

FİRUZE GECELER ■ MİLYAKA BODRUMLARI ■ BİR YAZAR, BİR FİKİR
■ EVLİYA ÇELEBİ SEYAHATNAMESİ'NDE BURSA ■ BURSA SULARI ■ MURADİYE

BİHMED NİLÜFER

İMTİYAZ SAHİBİ VE
SORUMLU YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ
BİHMED YÖNETİM KURULU ADINA

İBRAHİM GÜNEY

YAYIN YÖNETMENİ

NİHAT NASIR

TASARIM

NUMAN İLHAN

DAĞITIM İDARE AMİRİ

KADİR ORUÇ

REKLAM

HALİL ATALAY

RENK AYRIMI

MUSTAFA GÜLDAĞ

BASKI

EGE BASIM LTD. ŞTİ.

ADRES

SANCI DEDE SOK. NO: 17/A
TEL: 0224 - 327 37 09
YEŞİL / BURSA

www.bihmed.org.tr
e-mail: bihmed@bihmed.org.tr

editör'den

Selam ile...

BİHMED Nilüfer Dergisi olarak bir yılımızı geride bırakırken, yeni bir sayıyla tekrar huzurlarınızdayız. Geçen bir yıl ve dolu dolu dört sayı... Ne kadar şükretsek azdır. Bu bir yıllık süre içerisinde bülten ve dergicilik adına mümkün olanın en iyisi ile sizlerin huzurlarınıza çıkmaya gayret ettik. Şüphesiz ki bülten formatı ile dergi kavrayışını aynı yapı içerisinde bir araya getirmek hiç de kolay birşey değildir. Ama camiamızın kültür ve sanatla olan yakın ilişkisi bu zorluğu kolaya dönüştürdü.

Sevgili dostlar: Önümüzdeki sayıdan itibaren yayın periyodumuzu 3 aydan 4 aya çıkaracağız. Bu uygulamaya; BİHMED'deki yoğun faaliyet programını daha derli toplu sunabilmek maksadıyla başvuruyoruz.

Bu sayımızda yine birbirinden değerli dosya ve çalışmalarımız var. Bursa'ya ilişkin çok kıymetli çalışmaların yer aldığı dosyalarımızı beğeniyle okuyacağınızı umuyorum. Derneğimizin önceki dört aylık faaliyetlerinin nedenli yoğun ve başarılı geçtiğini gösteren dosyalarımız da; BİHMED adına iftihar etmemizi sağlayan çabaların hülasası...

Bu sayımızda Mustafa Kara beyefendinin yine önemli bir katkısının yanında H. Basri Öcalan Bey de bir yazı ile değerli bir katkı sundu. İsmail Sağlam'ın İmam Hatipler'le ilgili değerlendirme yazısı ile sayfalarımıza konuk olurken ilgi ile okuyacağınıza emin olduğum "Aliya" dosyası ile "Seyahatname"deki Bursa dosyası dergimizi ayrıcalıkla kılan çalışmalar...

Emeği geçen tüm dostlara gönül dolusu teşekkürler...

Bir sonraki sayıda görüşmek dileğiyle, Allah'a emanet olunuz.

Nihat Nasır

Cumhuriyet'in önemli kazanımlarından biri de

İmam-Hatip Liseleri'dir

DR. İSMAİL SAĞLAM

İmam Hatip Liseleri, her ne kadar tarihsel seyir içerisinde bazı isim değişikliklerine uğramış olsa da, 1913 yılından beri yaklaşık bir asırdır memleketimizin gündemindedir. Bu kurumların Türk milli eğitim sistemi içerisinde en sağlam hukuki temellere dayanması ve sosyo-kültürel açıdan halkla iyice bütünleşmesi ise cumhuriyetle beraber olmuştur.

İmam-Hatip Liselerinin varlıklarını sürdürdükleri asra, dünya tarihi açısından bakılınca söz konusu asrın bir çok siyasi, ekonomik, felsefi ve kültürel çalkantılarla dolu olduğu görülür. Böyle bir ortamda bir yandan dini konu alan dersleri, diğer yandan fen ve sosyal alanla ilgili dersleri bünyesinde bulunduran bir eğitim yuvasının gündemde olması bir bakıma normal karşılanabilir. Bu normal karşılamanın altında, çağımız insanının zihninde bulunan bir çok felsefi ve sosyo-kültürel problemler etken olarak bulunmaktadır. Diğer bir ifade ile kafası din-bilim ilişkisi açısından iyice karışık olan çağımızın entelektüel insanı, böyle bir eğitim yuvasının varlığını ve işlevini bir türlü anlayamamış ve hazmedememiş, bunun sonucu olarak da, hep tartışma konusu yapmıştır.

Halbuki doğu ile batı arasında köprü vazifesi görmesi öngörülen ülkemizin bu rolü oynaya bilmesi için çağı anlama ve kavramanın yanı sıra, inancını ve kültürünü de çağa taşıması gerekiyordu. Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren bu gerçeğin göz ardı edilmediğini; batı ile sıkı ilişkilerin yanında, dinin aslını ve esasını anlayacak ve yorumlayacak müesseselerin meydana getirilmesi için kolların sıvanmasından da anlamak mümkündür.

İşte bu gayretin ve anlayışın sonucu olarak bu gün batıya ve diğer İslam ülkelerine karşı övgüyle varlığından söz edebileceğimiz İlahiyat Fakültelerinin ve İmam-Hatip liselerinin hukuki temeli inkılap kanunları ile sağlamlaştırılmıştır.

Cumhuriyetle beraber İlahiyat Fakültelerinin ve İmam Hatip Liselerinin açılması gerektiğini düşünmenin haklılık payı, bu gün memleketimizde dinî alanda ulaşılan bilgi birikimi ve tartışma seviyesinin dünyaya örnek teşkil edecek bir duruma gelmesinden anlaşılabilir.

Değiştirilmesinin teklif edilmesi dahi mümkün olmayan sekiz inkılap kanununun ilki olan "Tevhid-i Tedrisat" kanununun 4. maddesi İmam-Hatip Liselerinin ilk ve en sağlam hukukî temelidir ve o günün türkçesiyle aynen şöyledir:

"Maarif Vekaleti, yüksek diniyat mütehassısları yetiştirmek üzere Dârulfünun'da bir İlahiyat Fakültesi tesis ve imamet ve hitabet gibi hıdemat-ı diniyenin ifası vazifesi ile mükellef memurların yetişmesi için de ayrı mektepler küşat edilecektir."

3 Mart 1924'te kabul edilen "Tevhid-i Tedrisat" kanununun yukarıda bahsedilen 4. maddesinde, görüldüğü üzere, İlahiyat Fakültelerinin ve İmam-Hatip Liselerinin açılması emredilmektedir. Çünkü kanunda bahsedilen din konusunda uzman kişiler İlahiyat Fakültelerinden, imam ve hatiplik vazifesi yapan kişiler de İmam-Hatip Liselerinden yetişmektedir.

İmam-Hatip Liselerinin varlığı konusundaki tartışmaların, sözünü ettiğimiz inkılap kanununun ruhuna aykırılığını bu şekilde izah ettikten sonra, bu liselerin mezunlarının sayısının Diyanet İşleri Başkanlığının imam ve hatip sayısıyla sınırlandırılması üzerine yapılan tartışmalara geçebiliriz.

Bu liselerin memleketimizin sosyal dokusuna uygunluğunu, halkımızın gösterdiği derin teveccühü, kültürel hayatımıza olan katkısını, dahası Cumhuriyetimizin bir projesi olduğunu anlamayan veya anlamak istemeyen çevrelerin en çok dile getirdikleri konulardan birisi de, Diyanet'in ihtiyaç duyduğu imam hatip sayısıyla, bu okulların mezunlarının sınırlandırılması meselesidir. Diğer mesleklere yönelik eleman yetiştiren hiçbir lise için dile getirilmeyen bu gerekçe, her nedense İmam-Hatip Liseleri için sürekli gündeme getirilmektedir. Bu anlayışa göre İmam-Hatip Lisesine giden bir öğrencinin imam hatiplik yapma veya İlahiyat'a

gitme haricinde bir seçeneği olmaması gerektiği ısrarla vurgulanmakta ve böylece bu alana hapsedilmek istenmektedir.

Oysaki 14.3.1973'te çıkan 1739 sayılı, 16.3.1983 yılında yeniden ele alınışı ile 2842 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 32. maddesi bu konuya hiçbir yoruma gerek kalmayacak şekilde net açıklık getirmektedir. Bu kanunda İmam Hatiplerin işlevi "hem mesleğe hem yüksek öğrenime hazırlayıcı programlar uygulayan öğretim kurumları" olarak belirtilmektedir. İlgili kanunun 32. maddesi aynen şöyledir:

"İmam Hatip Liseleri, imamlık, hatiplik ve Kur'an kursu öğreticiliği gibi dinî hizmetlerin yerine getirilmesi ile görevli elemanları yetiştirmek üzere, Milli Eğitim Bakanlığınca açılan orta öğretim sistemi içinde hem mesleğe hem yüksek öğrenime hazırlayıcı programlar uygulayan öğretim kurumlarıdır."

Diğer hukuki temellere (Anayasa, Paris Yasası, vs.) atıfta bulunmaya gerek bırakmayacak kadar açık bir şekilde "Tevhid-i Tedrisat Kanununun 4. maddesi" ve "1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 32. maddesi" İmam-Hatip Liselerinin varlığını güvence altına almakta ve sayısını Diyanet'in imam hatip ihtiyacıyla sınırlandırılmasına imkan vermemektedir.

Bu vatana sahip çıkmak isteyen, vatandaşlarımızın isteklerini dikkate alan, Cumhuriyetimizin kazanımlarına yeni kazanımlar katmak isteyen, ülkemizi din-tarih ve kültürü ile beraber çağı yakalamaya taşımak isteyen herkes; faydasız tartışmalarla vakit kaybetme yerine, ülkemiz insanlarını üretmeye, ilerlemeye, öğrenmeye ve düşünmeye sevk etmelidir. Ancak bu şekilde kendine güveni olan ve kendini gerçekleştirebilen fertlerden oluşan bir toplum meydana getirmek mümkündür.

Şunu da belirtelim ki, eğer bu liseler üzerinde tartışılacaksa bu tartışma, bu kurumları devletimiz, milletimiz ve vatanımız için daha verimli ve fonksiyonel hale getirme, daha iyi imkanlar sunma ve bunun karşılığında daha kaliteli hizmet bekleme yönünde olmalıdır. Aslında bu anlayış diğer kurumlarımız ve okullarımız için de düşünülmesi gereken bir durumdur. ▣